

På regeringens vägnar

JOHANNES ANTONSSON

Erik Neergaard
(Kommundepartementet)

**Lag
om ändring i lagen (1955:138) om proportionellt valsätt
vid val inom landsting, kommunfullmäktige m. m.;**

SFS 1977: 217

Utkom från trycket
den 12 maj 1977

utfärdad den 21 april 1977.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrives att 1 § lagen (1955:138) om proportionellt valsätt vid val inom landsting, kommunfullmäktige m. m.² skall ha nedan angivna lydelse.

1 §³ Skall enligt gällande föreskrifter val inom landsting, kommunfullmäktige, kommunala sammanläggningsdelegerade, landstingskommunal eller kommunal nämnd, kyrkofullmäktige eller kyrkliga sammanläggningsdelegerade eller å kyrkostämma vara proportionellt, skola därvid de i denna lag givna bestämmelserna lända till efterrättelse.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1977.

På regeringens vägnar

JOHANNES ANTONSSON

Erik Neergaard
(Kommundepartementet)

¹ Prop. 1976/77:1, KU 25, rskr 148.

² Senaste lydelse av lagens rubrik 1972: 231.

³ Senaste lydelse 1972: 231.

Högskolelag;

SFS 1977: 218

Utkom från trycket
den 17 maj 1977

utfärdad den 5 maj 1977.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrives följande.

Uppgifter för högskolan

1 § Inom högskolan skall bedrivas utbildning, forskning och utvecklingsarbete.

¹ Prop. 1976/77: 59, UbU 20, rskr 246.

2 § Utbildningen inom högskolan skall bygga på vetenskaplig grund.

Utbildningen skall anordnas så att de studerande förvärvar kunskaper och färdigheter samt utvecklar sin förmåga att kritiskt bedöma företeelser av skilda slag. Utbildningen skall främja att de studerande förbereder sig för skilda yrken eller vidareutvecklar sig inom yrken som de redan utövar. Inom utbildningen skall kunskaper och färdigheter som har vunnits inom arbets- och samhällslivet i övrigt tas tillvara.

All utbildning skall främja de studerandes personliga utveckling.

Som ett allmänt mål för utbildningen gäller att den skall främja förståelsen för andra länder och för internationella förhållanden.

3 § Forskningen inom högskolan skall syfta till att vinna ytterligare kunskaper och till att finna vetenskaplig grund för utbildning och annan verksamhet.

4 § Utvecklingsarbetet inom högskolan skall syfta till att främja utvecklingen inom sådana områden, av konstnärlig eller annan karaktär, som berörs av utbildningen och forskningen.

5 § Verksamheten inom högskolan skall anordnas så att samband mellan utbildningen, forskningen och utvecklingsarbetet främjas.

6 § Till verksamheten inom högskolan skall höra att sprida kännedom om forskning och utvecklingsarbete. Kännedom skall också spridas om vilka erfarenheter och kunskaper som har vunnits och om hur dessa erfarenheter och kunskaper skall kunna tillämpas.

Allmänna föreskrifter om verksamheten inom högskolan

7 § Utbildningen inom högskolan skall planeras med hänsyn till samhällets behov av utbildade och individernas behov och önskemål. Samma hänsyn skall tagas när resurserna för utbildning fördelas inom högskolan.

När utbildningen planeras skall åtgärder vidtagas som främjar att utbildningen kan ingå i en växling mellan studier och yrkesverksamhet (återkommande utbildning).

8 § Utbildningen inom högskolan skall omfatta grundläggande högskoleutbildning och forskarutbildning.

Inom högskolan kan även meddelas annan utbildning än grundläggande högskoleutbildning och forskarutbildning. Föreskrifter om sådan annan utbildning meddelas av regeringen eller myndighet som regeringen utser.

9 § Grundläggande högskoleutbildning skall bygga på att de studerande har gått igenom en linje i gymnasieskolan som omfattar minst två läsår eller att de har motsvarande utbildning eller erfarenhet. Regeringen eller myndighet som regeringen utser kan för viss grundläggande högskoleutbildning föreskriva annat.

Forskarutbildning skall bygga på att de studerande har gått igenom grundläggande högskoleutbildning eller att de har annan därmed jämförlig utbildning eller erfarenhet.

10 § Den som uppfyller föreskrivna behörighetsvillkor har rätt att bli antagen som studerande till utbildning inom högskolan, om ej annat följer av beslut eller föreskrift som avses i 11, 12 eller 13 §.

11 § Riksdagen kan bestämma hur många studerande som högst får antagas till viss utbildning inom högskolan.

I fråga om annan utbildning än den som omfattas av riksdagens beslut enligt första stycket kan antalet studerande begränsas, om tillgängliga resurser ej räcker. Föreskrifter om sådan begränsning meddelas av regeringen eller myndighet som regeringen utser. Riksdagen kan dock för viss utbildning besluta att sådan begränsning ej får ske eller att begränsning får ske endast om vissa villkor är uppfyllda.

12 § Utlänning som ej är bosatt i landet eller som har bosatt sig här i huvudsakligt syfte att få utbildning får antagas som studerande till utbildning inom högskolan enligt föreskrifter som meddelas av regeringen eller myndighet som regeringen utser.

13 § Finns ej plats för alla sökande i fall som avses i 11 eller 12 § bestäms företrädet mellan sökandena enligt föreskrifter som meddelas av regeringen eller myndighet som regeringen utser.

14 § Som allmänna principer för forskningen inom högskolan skall gälla att forskningsproblem får fritt väljas och formuleras, att forskningsmetoder får fritt utvecklas samt att forskningsresultat får fritt publiceras.

15 § Huvudmän för högskolan är staten samt, efter medgivande av regeringen eller myndighet som regeringen utser, kommun och landstingskommun. Sådant medgivande får avse endast grundläggande högskoleutbildning.

Högskolans organisation

16 § Verksamheten inom högskolan skall ledas av lokala styrelser, rektorsämbeten, linjenämnder, fakultetsnämnder, sektionsnämnder samt styrelser för institutioner och andra arbetsenheter.

Vid högskoleenheten inom jordbruksdepartementets verksamhetsområde får i stället för fakultetsnämnder och sektionsnämnder finnas andra organ enligt vad som föreskrives i 25 §.

17 § Vid statlig enhet inom högskolan (högskoleenhet) skall finnas en styrelse och ett rektorsämbete. Styrelsen skall ha inseeende över högskoleenhetens alla angelägenheter och svara för att enhetens uppgifter fullgöres. Rektorsämbetet skall under styrelsen fortlöpande ha det närmaste inseeendet över allt som rör högskoleenheten.

18 § I styrelsen för högskoleenhet skall ingå

1. företrädare för allmänna intressen och
 2. företrädare för verksamheten inom styrelsens verksamhetsområde.
- Företrädare för de anställda och de studerande inom styrelsens verk-

samhetsområde har rätt att ingå i styrelsen.

Företrädarna för allmänna intressen skall utgöra omkring en tredjedel av antalet ledamöter.

Tredje stycket gäller ej styrelsen för högskoleenheten inom jordbruksdepartementets verksamhetsområde. Föreskrifter om den närmare sammansättningen av denna styrelse meddelas av regeringen.

19 § Skolstyrelsen skall vara lokal styrelse för kommuns grundläggande högskoleutbildning.

Skolstyrelsen skall ha inseende över alla angelägenheter som avser utbildningen och svara för att utbildningsuppgifterna fullgöres, i den mån detta ej tillkommer annan enligt denna lag, enligt föreskrift som meddelas av regeringen eller myndighet som regeringen utser eller enligt beslut som avses i 3 kap. 14 § kommunallagen (1977: 179).

Kommun kan besluta att annan kommunal nämnd i skolstyrelsens ställe skall vara lokal styrelse.

20 § Utbildningsnämnden skall vara lokal styrelse för landstingskommuns grundläggande högskoleutbildning.

Utbildningsnämnden skall ha inseende över alla angelägenheter som avser utbildningen och svara för att utbildningsuppgifterna fullgöres, i den mån detta ej tillkommer annan enligt denna lag, enligt föreskrift som meddelas av regeringen eller myndighet som regeringen utser eller enligt beslut som avses i 3 kap. 14 § kommunallagen (1977: 179).

Landstingskommun kan besluta att annan landstingskommunal nämnd i utbildningsnämndens ställe skall vara lokal styrelse för landstingskommuns grundläggande högskoleutbildning eller del därav.

21 § För den grundläggande högskoleutbildningen skall finnas linjenämnder, om ej annat följer av föreskrifter som regeringen meddelar.

Linjenämnds verksamhetsområde skall avse grundläggande högskoleutbildning vid en högskoleenhet eller en kommunal eller landstingskommunal läroanstalt. Om det är lämpligt kan linjenämnds verksamhetsområde omfatta grundläggande högskoleutbildning vid mer än en högskoleenhet eller vid en högskoleenhet och en kommunal eller landstingskommunal läroanstalt.

Linjenämnd skall inom sitt verksamhetsområde planera utbildningen och handlägga övriga frågor om vad utbildningen skall innehålla och om hur utbildningen skall organiseras.

22 § I linjenämnd skall ingå företrädare för verksamheten inom nämndens verksamhetsområde. I linjenämnd skall också ingå företrädare för yrkeslivet, om ej särskilda skäl föranleder annat. Företrädare för de anställda och de studerande inom nämndens verksamhetsområde har rätt att ingå i nämnden.

Avser linjenämnds verksamhetsområde grundläggande högskoleutbildning som anordnas av kommun eller landstingskommun, får styrelsen för denna utbildning utse en ledamot i linjenämnden utöver de ledamöter som avses i första stycket.

23 § För forskarutbildningen och forskningen vid högskolan inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde skall finnas fakultetsnämnder och sektionsnämnder.

Fakultetsnämnds verksamhet skall avse ett särskilt vetenskapsområde (fakultet) i en högskoleregion. Sektionsnämnds verksamhet skall avse en del av en fakultet (sektion) i en högskoleregion.

Fakultetsnämnd och sektionsnämnd skall inom sitt verksamhetsområde

1. planera forskarutbildningen.
2. handlägga övriga frågor om vad forskarutbildningen skall innehålla och om hur forskarutbildningen skall organiseras samt
3. handlägga vissa frågor om planering av forskningen.

24 § I fakultetsnämnd och sektionsnämnd skall ingå företrädare för verksamheten inom nämndens verksamhetsområde. Företrädare för de anställda och de studerande inom fakultetsnämnds och sektionsnämnds verksamhetsområde har rätt att ingå i nämnden. I fakultetsnämnd och sektionsnämnd kan ingå företrädare för sådant forsknings- och utvecklingsarbete utanför högskolan som har anknytning till nämndens verksamhetsområde.

25 § För forskningen och forskarutbildningen vid högskoleenheten inom jordbruksdepartementets verksamhetsområde får finnas andra organ än fakultetsnämnder och sektionsnämnder. Föreskrifter om dessa andra organ meddelas av regeringen eller myndighet som regeringen utser.

26 § Vid högskoleenhet skall utbildningen, forskningen och utvecklingsarbetet bedrivas inom institutioner eller andra arbetsenheter.

Institution eller arbetsenhet skall ledas av en styrelse, om ej annat följer av föreskrifter som regeringen meddelar.

Företrädare för de anställda och de studerande inom institution eller arbetsenhet har rätt att ingå i styrelsen för institutionen respektive arbetsenheten.

Centrala och regionala myndigheter

27 § För högskolan skall finnas centrala förvaltningsmyndigheter enligt föreskrifter som regeringen meddelar.

28 § Landet skall vara indelat i sex högskoleregioner.

29 § För högskoleregion skall finnas en regionstyrelse.

30 § Regionstyrelse skall för högskoleregionen planera och samordna den grundläggande högskoleutbildningen inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde.

31 § I regionstyrelse skall ingå

1. företrädare för allmänna intressen och
2. företrädare för verksamheten inom högskolan i regionen.

Företrädare för de anställda och de studerande inom högskolan i regionen har rätt att ingå i regionstyrelsen.

Företrädarna för allmänna intressen skall utgöra omkring två tredjedelar av antalet ledamöter.

Särskilda föreskrifter

32 § De ledamöter i styrelsen för högskoleenhet som skall vara företrädare för allmänna intressen skall väljas av den eller de kommuner och landstingskommuner till vilken eller vilka högskoleenheten är förlagd. Hur många av dessa ledamöter som skall väljas av varje kommun eller landstingskommun bestämmas av regionstyrelsen. I ärendet skall regionstyrelsen samråda med den eller de kommuner och landstingskommuner som beröres.

Kommun kan i samråd med landstingskommunen besluta att landstingskommunen skall fullgöra kommunens skyldighet enligt första stycket.

Val av ledamöter skall vara proportionellt, om det begäres av minst så många väljande som motsvarar det tal vilket erhålles om samtliga väljandes antal delas med det antal personer valet avser, ökat med 1. Om förfarandet vid sådant proportionellt val finns särskilda föreskrifter.

I fråga om styrelsen för högskoleenheten inom jordbruksdepartementets verksamhetsområde gäller föreskrifter som regeringen meddelar i stället för första-tredje styckena i denna paragraf.

33 § Sådan ledamot i lokalt organ enligt denna lag som skall företräda de studerande eller de anställda utses och entledigas enligt föreskrifter i lag eller i annan författning. Detsamma gäller i fråga om lokalt organ som inrättats enligt föreskrift av regeringen.

I sådan annan författning som avses i första stycket får överlämnas åt enskild individ och sammanslutning att utse ledamot.

34 § Till grundläggande högskoleutbildning som anordnas av kommun eller landstingskommun antages sökande utan avseende på kyrkobokföringsort.

Har kommun tagit emot studerande som ej är kyrkobokförd inom kommunen, har kommunen rätt till ersättning för utbildningen. Ersättningen skall utges av den kommun där den studerande är kyrkobokförd. Ersättningen skall utgå med det belopp som föreskrives av regeringen eller myndighet som regeringen utser, om kommunerna ej kommer överens om annat.

Andra stycket äger motsvarande tillämpning på grundläggande högskoleutbildning som anordnas av landstingskommun.

35 § Regeringen får överlämna till organ som Landstingsförbundet utser att antaga studerande i grundläggande högskoleutbildning som anordnas av kommun eller landstingskommun.

36 § Regeringen bemyndigas att meddela föreskrifter om organisationen av kommuns och landstingskommuns högskoleutbildning samt om kommuns och landstingskommuns befattning i övrigt med sådan utbildning.

Regeringen får överlåta åt förvaltningsmyndighet att meddela föreskrifter som avses i första stycket.

37 § Inom högskolan får anordnas försöksverksamhet. Föreskrifter om försöksverksamhet meddelas av regeringen eller myndighet som regeringen utser. I sådan föreskrift får göras undantag från föreskrift i denna lag.

38 § Regeringen eller myndighet som regeringen utser meddelar ytterligare föreskrifter i ämne som behandlas i denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1977 då lagen (1975:168) om rätt för sammanslutningar av studerande eller anställda att utse ledamöter i styrelse eller annat organ vid läroanstalt för högre utbildning skall upphöra att gälla. Regeringen eller myndighet som regeringen utser för tiden till och med utgången av juni 1978 föreskriver de undantag från föreskrift i högskolelagen som kan behövas i de fall då erforderliga förberedelser ej kunnat vidtagas.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

JAN-ERIK WIKSTRÖM
(Utbildningsdepartementet)

Lag om obligatoriska studerandesammanslutningar;

utfärdad den 5 maj 1977.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrives följande.

1 § Studerande vid högskoleenhet skall vara medlem i studentkår eller elevkår som finns vid enheten.

Skyldigheten skall avse medlemskap i sådan kår

1. som omedelbart före den 1 juli 1977 fanns vid läroanstalt som helt eller delvis har gått upp i högskoleenheten och

2. som de studerande vid den tidigare läroanstalten omedelbart före den 1 juli 1977 var skyldiga att tillhöra enligt någon av följande författningar, nämligen universitetsförordningen (1964:461), förordningen (1964:538) om socialhögskolorna, förordningen (1965:494) med stadga för jordbrukets högskolor, förordningen (1967:236) om journalishögskolorna, förordningen (1967:273) om gymnastik- och idrottshögskolorna, förordningen (1968:318) om lärarhögskolorna, förordningen (1972:308) om bibliotekshögskolan och provisoriska stadgan den 27 maj 1971 för musikhögskolorna.

2 § Finns vid högskoleenhet mer än en studentkår eller elevkår, som avses i 1 §, skall den studerande tillhöra den eller de av dessa som han när-

SFS 1977: 219

Utkom från trycket
den 17 maj 1977

¹ Prop. 1976/77: 59, UBU 20, rskr 246.